
Julens Kærne

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Julens Kærne

4

Julens Kærne

Julens Kærne

Jyllandsposten 15/12-1940

Julens Kærne

Af Sognepræst Kaj Munk

HVAD HAR JULEN at sige os?

At den halve Gris er slagtet, at Gaverne er købt, at Træet er pyntet. Har Julen ikke mere at sige os? At nu kan Anne-Lise „Et Barn er født i Betlehem” paa Klaveret, og at Hansens kommer anden Juledag. Har Julen ikke noget yderligere at sige os? Jo, jo, at nu skal det gøre godt at slappe af efter Travlheden, at nu skal vi have det rigtig hyggeligt sammen, Procenterne er givet til Indsamlingerne, og Pebernødderne er bagt, og nu kan man med god Samvittighed belave sig paa det lille Eventyr, at een Gang om Aaret gaar man min Sandten hen og bliver, venligt stemt mod alle Mennesker og - ja, rent ud sagt bliver Barn igen.

Og saa har Julen vel ikke mere at sige os?

Muligvis ikke. Men sæt, det nu var sandt! Ikke bare saadan en køn Historie, vi lyttede til med straalende Øjne, da vi var smaa, og som nu vore egne Børn lytter til og synger saa kønt om i de gamle Sange! Sæt, det ikke bare var Stemning alt det med Kirkeklokken og Stjernen og Orgelet og Lysene! Sæt, det var sandt, rent haandgribeligt sandt, med Frelserens Barnefødsel i Betlehem, med Stjernen, der ledte vise Mænd, med Englene, der sang for Hyrder paa Marken!

Sæt, det var sandt!

Kontorchef Christensen kan daarligt tage det. Livet er Benzinmangel og Rationeringsmærker og Spærreballoner, Det er næsten ikke til at faa Engle praktiseret ind i den Marskandiserfabrik. Hvordan ser de ud? Hvor mange er der? Hvorfor optræder de som Regel anonymt? Uf, hvor er det uhandeligt at have med noget at gøre, hvorom der slet ikke foreligger Statistik!

Men Julen ser med sine milde, stærke Øjne paa Kontorchef Christensen og siger til ham, at det er rigtigt nok, trods Manglerne i Folkeregistret er Englene til. Julen siger til ham og til os alle, at det er Kærnen i dens Budskab, at der er Engle til - at der er en Verden til, der ligger stjernehøjt over den, vi smiler og vi træller i til Hverdags, og dog sker det, at de to Verdener skærer hinanden - inderligt rørte de hinanden hin første Julenat,

Er vi ikke snart vokset fra alt det Barnemad og Oldtidsfableri? Denne Verden er vor, og der er ikke Plads til andre end os i den, og det er endda daarligt nok. I gamle Dage lærte de, at al god Gave og al fuldkommen Gave kommer ned ovenfra, ja, men nu er det Bomber, der kommer ned ovenfra. Lad os se Tingene an, som de er. Bibelen fortæller om en himmelsk Hærskares Mangfoldighed, den oplever de maaske ogsaa denne Juleaften over de store Byer - og forfærdes vel endnu mere end Hyrderne. Ære være Gud i det højeste, Fred paa Jorden, i Mennesker Velbehagelighed. Saadan sang hin. Den nu - vi ved, hvad den synger.

Jeg svarer dertil, at Krig og Had har floreret paa Jorden i nøjagtigt 1940 Aar efter Kristi

Fødsel, og jeg ved ikke hvor mange før. De er saa stærke Magter, at vi ofte synes, de er de eneste. Men Englesangen har ogsaa holdt sig gennem de mange Aar. Den har tonet inde i Menneskers Hjerter. Og hvad der toner derinde, er stærkere end Kanoners Brøl over Slagmarker. Den skal ogsaa tone der i Aar - hos mange kun som en Længsel og en Bøn, hos andre som en frydefuld Vished - at der er en Verden (og vor er i Smeltediglen paa Vej til at blive det), der er Guds Rige, hvor Freden raader, og hvor Mennesker er rige paa Ynde og Værdighed.

Mit Øje falder igen paa Kontorchef Christensen - og paa Fiskehandleren med Skæl paa de blaafrøse Grabber, paa Skuespillerinden med lakneglene, paa Proprietæren ved Lhombrebordet, paa Generalen bøjet over Kortet, paa den lille Kontordame, hvis Liv er en Fingerdans paa Skrivemaskinetangenterne - hvordan skal jeg faa forklaret disse Mennesker, at Englene synger ogsaa for *dem*? Faa dem til at forstaa, at Julens egentlige Ærinde ikke er at bringe dem et Frikvarter fra deres Liv, men at bringe dem en Frelser - en Mand, der gør dem hjemme i en helt anden Verden end den, de er vant til at regne for den eneste - en Mand, som gyder sit Liv ind i den Syndens og Dødens Verden, som er deres, og derved forvandler den.

Føler Kunstneren det ikke stundom som en Nedværdigelse med sin Afhængighed af Bifaldet? Bliver Generalen aldrig træt af at slaa ihjel? Længes han ikke i utilstaaede Øjeblikke efter Enden paa sin egen Metier? Og den lille Kontordame - og Fiskemanden - har de ikke hver paa sin Maade en Følelse, midt i det hele, af det brudstykkeagtige og krængede ved Livet? Har vi ikke alle en Anelse om en Rigdom, som vi kunde naa, men aldrig naar? At Tilværelsen er tænkt saa prægtig, at det nærmest er Karikatur, hvad den er faldet ud til?

I Guds glade hellige Engle! Bliv ved at synge for os, selv om vi ikke tror paa jer! Bliv ved at synge det ind i vore Sind, at os er en Frelser født, som er den Herre Kristus i Davids Stad. Der er gaaet over 1900 Åar, og han er næsten ikke vokset endnu; han er stadig svøbt og liggende i en Krybbe; han gør sig saa lidt gældende mellem Æsler, der skryder, og 'Tyre, der med blodskudte Øjne hugger Klove i Jorden, og Haner, der galder, og Faar, der bræger, at det er, som om han ikke er til, men han er der, ligger i sin Moders Fang og er Verdens Frelser, vort eneste Haab, og i Tidens Fylde (og maaske er Menneskehedens Løb Aar-millioner endnu) naar han sit Maal: Æren er Guds i det højeste og Fred bygger paa Jorden og Menneskeheden bliver et lysteligt Syn.

Kaj Munk